

Slovenski dom

Štev. 283.

V Ljubljani, četrtek 15. decembra 1938.

Leto III

Glavni volivni odbor v Belgradu je danes začel s svojim delom in bo po pregledu volivnih spisov objavil razdelitev mandatov na posamezne stranke, ki bo naslednja:

JRZ bo dobila v državi 304 poslance

Lista dr. Mačka pa bo dobila vsega 68 poslancev

JRZ dobi na Hrvatskem 45 poslancev, opozicija 31, v Dalmaciji JRZ 14 poslancev, opozicija 10

Belgrad, 15. decembra. m. Glavni volivni odbor bo danes pričel v narodni skupščini pregledovati volivne spise o opravljenih državnozborskih volitvah v posameznih krajih. Po dosedaj objavljenih izidih volitev bo stranka JRZ imela v narodni skupščini 304 predstavnike in sicer 303 narodne poslance in nosilca liste dr. Milana Stojadinovića. Lista dr. Mačka bo dobila v narodni skupščini 67 poslancev ter nosilca liste dr. Mačka samega, skupno torej 68.

Po posameznih banovinah bodo poslanska mesta razdeljena takole:

V Sloveniji bo imela JRZ 29 poslancev, opozicija nobenega.

V savski banovini:	JRZ 45, opozicija 31
V primorski banovini:	" 14, " 10
V vrbski banovini:	" 20, " 6
V drinski banovini:	" 33, " 6
V zetski banovini:	" 27, " 6
V donavski banovini:	" 48, " 4
V moravski banovini:	" 40, " 1

V vardarski banovini " 42, " 8
V Belgradu, Zemunu in Pančevu JRZ 5, opozicija 0.

Na listi JRZ so izvoljeni vsi glavni kandidati. Kakor smo že poročali, je pri nedeljskih volitvah doživel popoln poraz predvsem srbijanski del takojmenovane združene opozicije. Od števov srbijanske združene opozicije bo prišel v narodno skupščino po ostanku v kotvarovski okraju Peter Živković. Od radikalnih nezadovoljnih bo verjetno prišel v narodno skupščino Laza Marković kot zastopnik okraja Bileta. Vsi ostali radikalni so propadli, prav tako pa tudi vsi uglednejši demokrati z Ljubo Davidovičem na čelu. Enako se je zgodilo z zemljoradniki. Se slabše pa se je odrezala JNS. Nedeljske državnozborske volitve so dalje tudi pokazale, da je od 90 okrajev predkumanovske Srbije dobil dr. Stojadinović absolutno večino v 81 okrajih ter je večina Srbov glasovala za JRZ.

Ker bodo zaradi tega našega poročila v Ljubljani nastale razne govorice o krivični razdelitvi poslanskih mest, pripominjamo, da tako razdelitev določa volivni zakon iz leta 1931, katerega so ustvarili in uveljavili zdaj propadli voditelji JNS: Pera Živković, Angelinovič, Banjanin, dr. A. Kramer in Velja Popović — vsi tisti, ki prav po tem zakonu ne bodo zdaj dobili nobenega mandata in ne bodo razen Pere Živkovića niti sami izvoljeni. Ta je edini gledal v bodočnost, ko je v prečudni volivni zakon vtaknil določilce o ostanku, ki ga utegne zdaj rešiti in pripeljati v narodno skupščino. Volivni zakon iz leta 1931 daje stranki, ki je dobila v državi relativno večino, pa naj znaša ta večina tudi le en glas, tri petine poslancev v vseh volivnih okrožjih, tudi tistih, kjer so morda druge stranke dobile absolutno večino, kakor je na primer zdaj dobil dr. Maček na Hrvatskem in v Dalmaciji. Zakon, ki ga je ustvarila JNS, je zdaj pogubil njo in vse tiste, ki so se spustili z njo v bratenje.

Kako sodi Anglija o izidu volitev v Jugoslaviji in Sloveniji

Belgrad, 15. dec. Med glasovi evropskega tiska, ki razlaga nedeljske volitve v Jugoslaviji in njihov pomen, je posebno važno mnenje, ki ga zastopa demokratični angleški tisk. Največji angleški dnevnik »Times«, ki velja za uradno glasilo angleške vlade, je včeraj priobčil uvodnik pod naslovom »Izid volitev v Jugoslaviji«, v katerem pravi med drugim:

Volivni izidi v Jugoslaviji so takšni, kakršnih je bilo treba pričakovati. Lista dr. Stojadinovića je dosegla popoln uspeh v sedmih od devetih banovinah. Nekaj njegovih glavnih nasprotnikov je bilo v lastnih okrajih porazenih. Tesno sodelovanje med dr. Stojadinovičem in dr. Korošem, voditeljem Slovencev, je prineslo vladi skoraj vse glasove v Sloveniji. Vlada je imela še enega koristnega zaveznika, to je voditelj bosanskih muslimanov, dr. Spaho. Zdi se, da je bila zunanja politika važno dejstvo pri teh volitvah. Dr. Milan Stojadinović je izjavil pred volitvami, da je pripravljen izvesti svobodno samupravo. Hrvatje zahtevajo federativno ureditev države, namesto dosedanje centralistične oblike. Veliko vprašanje je, ali so verske, kulturne in politične razlike med Srbi in Hrvati toliko pomembne, da bi opravile tako zahtevo. Toda z ozirom na sedanje stanje v vzhodni Evropi, kjer ni nobeni vladi mogoče videti, kakšne nevarnosti lahko prinese

notranji dan, in z ozirom na to, da je Jugoslavija v rokah regenta, more dr. Stojadinović navesti dovolj močne razloge za svoje stališče, da je zdaj najslabši trenutek za široke ustavne spremembe. Izid volitev potrjuje, da je večina volivcev v kraljevini Jugoslaviji odobrila njegovo stališče.

Drugi razlogi, ki je odločil zmago dr. Milana Stojadinovića, je bil ta, da razne politične skupine, ki tvorijo opozicijo, nimajo nikakega skupnega programa. Medtem ko je dr. Maček federalist, sta general Živković in Bogoljub Jevtić odločno centralisti. Živković je bil tisti, ki je kot predsednik vlade držal svojega sedanjega zaveznika dr. Mačka v zaporu dve leti. Značilno je, da sta bila oba poražena v enem ali dveh okrajih, v katerih sta kandidirala. Zelja, da mora za vsako ceno pasti vlada, je bila edina stvar, glede katere so bile opozicijske skupine med seboj složne. To pa ni bilo dovolj, da bi prepričali večino srbiskih in slovenskih volivcev.

Gospodarski urednik »Timesa« je napisal tudi poročilo pod naslovom »Politika dr. Milana Stojadinovića odobrena«. V tem poročilu pravi: Veliko zmago dr. Stojadinovića pri zadnjih državnozborskih volitvah z velikim veseljem pozdravljajo tudi trgovski in finančni krogi.

službo napredku, blagostanju in sreči ljudstva. Zato ne bi bil nikdo bolj srečen kot pa jaz, če bi se lahko pridružil mednarodnemu sporazumu, ki bi omejil in zmanjšal oboroževanje v svetu.

Nenavaden pretep v avtobusu

Maribor, 14. decembra.

J. na dan volitev, smo opažali že na vse zgodaj zanimivo selitev iz Maribora. Odhajale so cele skupine ljudi v smeri proti Pohorju. Bila je to razna gospoda, ki se je menda ustrašila volitev ter se jim je umaknila na pohorske višave, obenem pa se je umaknila tudi alkoholni prepovedi. Neka večja skupina, v kateri je bilo 15 gospodov, pa se je namenila proti severni meji. Odšli so peš iz Maribora v Svelino, kjer so ves dan pokušali izvrstno svečinsko kapljico. Zvečer, ko so ga imeli že pošteno pod kapo, so se odpeljali nazaj v Maribor s svečinskim avtobusom. Med vožnjo so nekaj časa odmevale iz avtobusa vesele pesmi, kmalu pa so se potniki sprli med seboj in kar naenkrat so si bili v laseh. Nastal je splošen pretep, v tesnem vozu so se pretepači prerivali sem in tja, padale so bunke na desno in levo, nazadnje pa jo je izkupil še edini trezni človek v avtobusu — šofer. Ko je skušal svoje razborite potnike pomiriti, so ti združeno planili na njem ter so ga tako pretepli, da ga je obšla kri ter se je zgrudil. Sele potem je nastal mir. Potniki so pomagali šoferju k zavesti ter ga prosili, da jih pelje v Maribor. Zapeljal jih je res v mesto, ustavil pa se je pri prvi stražnici ter vso zadevo prijavil policiji.

Sodobna slika Palestine je naslov predavanja, ki ga bo imel na XI. prosvetnem večeru g. univ. prof. dr. A. Snaj v petek, 16. novembra ob 8 v beli dvorani Uniona. Božični čas se približuje in s tem tudi raste zanimanje za tiste kraje, kjer je živel naš Gospod. Zato bo predavanje brezdvoma času primerno in zanimivo.

Obsodba zaradi ugrabljenja in umora ruskega generala Millerja

Pariz, 15. dec. o. Pred pariško poroto je bila včeraj obsojena na 20 let težke ječe in na 10 let izгона iz Francije gospa Plevickaja, žena izginulega ruskega generala Skoblina. Plevickaja je bila obtožena, da je s svojim možem pomagala pri ugrabitvi ruskega generala Millerja, ki so ga sovjetski agenti s pomočjo generala Skoblina lani zvalili v Parizu v sasedo, ga odvlekli na sovjetsko poslanstvo in ga tam ubili. Njegovo truplo so potem prepeljali s tovornim avtomobilom v pristanišče Havre, od koder ga je sovjetski parnik »Maria Uljanova« odpeljal v Leningrad. — Hkratu z generalom Millerjem je izginil tudi general Skoblin, vendar je preiskava ugotovila, da je bil Skoblin eden glavnih krivcev pri ugrabitvi in umoru. Plevickaja je za njegovo delovanje in njegove načrte vedela. Razprava, ki je trajala 10 dni, je ugotovila, da je pri vsej zadevi zelo kompromitiran bivši socialistični notranji minister Maks Dormoy, ki je z vsemi silami zavračeval policijsko preiskavo in s tem omogočil, da so morilci pobegnili iz Francije.

Obrambna sloga med Francijo in Anglijo

Pariz, 15. dec. AA. Havas: Zunanji minister Bonnet je včeraj pred parlamentarnim odborom za zunanje zadeve podal poročilo o francoski zunanji politiki. Po seji je bilo objavljeno naslednje uradno poročilo:

Bonnet je izrazil svoje zadovoljstvo nad tem, da vlada popolna solidarnost med tistimi, ki skrbijo za francosko obrambo in med delom diplomacije. Podčrtal je, da sporazum z Anglijo nikdar poprej ni bil tako trden kakor je sedaj. Predsednik angleške vlade Chamberlain je to potrdil v svojem včerajšnjem govoru, ko je rekel, da so odnosi med Francijo in Anglijo tako prirčni, da prehajajo čez okvir pravnih obvez in da slone na popolni istovetnosti koristi.

Nemčija se bo za Judi otesla še ciganov

Berlin, 15. decembra. m. Vodja nemške državne policije Himmler je izdal odlok, po katerem je v bodoče prepovedano ciganom svobodno gibanje po Nemčiji. Ta odlok med drugim določa tole:

1. Iz Nemčije bodo izgnani vsi cigani, ki so tuji državljanji.
2. V bodoče bo ciganom prepovedano prehod čez Nemčijo.
3. Nemški cigani po tem odloku ne bodo smeli več prebivati v mestih, ki imajo nad pol milijona prebivalcev.
4. Svoje šotore bodo smeli postavljati le na krajih, ki jih bodo odločile nemške oblasti.

Francovo letalstvo je včeraj bombardiralo pristanišče v Valenciji. Pri tem je bilo več ladij poškodovanih in precej ljudi ubitih.

Novi madžarski zunanji minister grof Czaky in češkoslovaški zunanji minister Chvalkovski bosta obiskala Berlin v začetku januarja.

Redi promet med Italijo in med Južno Ameriko bodo kmalu začele italijanske letalske družbe.

Združene države so na vseameriški konferenci v Limi predlagale, da bi smele za svojo mornarico ustanoviti pomorska oporišča na vseh važnih točkah južnoameriške celine. Kaže pa, da tega predloga ne bodo uresničili, ker mu nasprotuje argentinska vlada, ki pravi, da bi s tem dobile Združene države vojaško premoč nad Južno Ameriko.

Velika podzemna skladišča za petrolej bodo začeli delati v Hamburgu, da bo nemška vojna in trgovska mornarica imela zaloge goriva čim bolj na varnem.

Iraška vlada je sklenila zapreti vse glavne opozicijske voditelje, ker je njihovo delo tako, da ogražajo miren razvoj države.

Vesti 15. decembra

Med francoskimi in japonskimi oblastmi v Hankovu se je začel hud spor. Japonci so obkolili francosko mestno četrt, ji odrezali vodo in luč, ker se Francozi branijo, da bi Japoncem izročili nekatere ugledne Kitajce, ki so se zatekli pod francosko varstvo.

Ameriška policija je prišla Mihaela Gorina, ravnatelja sovjetskega potniškega urada Inturist v Los Angelesu. Prijeli so ga, ker je vohunil za sovjetsko Rusijo in skušal dobiti v roke podatke o ameriškem pomorskem oborožitvenem programu.

Francoski mornariški minister Campinchi je včeraj govoril pred poslansko pomorsko komisijo in razlagal vladni načrt, po katerem bo francoska vojna mornarica 1942 imela 700.000 ton ladij.

Stavkati so začeli delavci v angleški letalski tovarni Closser blizu Gloucesterja. Stavka je v protest, ker je uprava odpustila komunističnega zaupnika, ki se je baval z nedovoljeno propagando.

Indijski študentje na vseučilišču v Rangoonu so sklenili, da se ne bodo udeleževali pouka, tako dolgo, dokler ne bo vlada dala večje tiskovne in zborovalne svobode v Indiji.

Angleška zunanja trgovina je letos močno padla v primeri z lanskim letom in s prejšnjimi leti. Uvoz iz tujine je padel za 19 milijonov funtov šterlingov, izvoz pa za tri milijone funtov.

Bolgarska kraljica je včeraj dopotovala iz Italije v Sofijo.

Stalin namerava spremeniti sedanjo vladavino v sovjetski Rusiji, odpraviti komunizem, nato se pa začeti pogajati z Nemčijo. Zato je tudi pometa z vsemi svojimi dosedanjimi sodelavci in jih spravil s poti. Tako fantastično vest prinaša londonski tednik »Sunday Chronicle«.

43. rojstni dan je praznoval včeraj angleški kralj Jurij VI. Med prvimi, ki so mu čestitali, je bil Hitler.

Predsednik poljske vlade general Skladkowski je včeraj sprejel judovske poslance in senatorje ter se z njimi razgovarjal o vseh vprašanjih, ki se tičejo judovskega prebivalstva na Poljskem.

Za novega predsednika republike Čile je zbornica včeraj proglasila Aguirra Cenda.

Glavni tajnik italijanske fašistske stranke je izdal ukaz, s katerim je članom fašistske stranke prepovedano, da bi bili člani francoske italijanske bojovniške ali parlamentarne zveze.

Predsednik nemške Državne banke dr. Schacht je včeraj odpotoval v London in imel nekaj zapurnih razgovorov z nemškimi gospodarstveniki.

Letonski zunanji minister Munters se je na povratku iz Londona ustavil za kratek čas v Berlinu in imel sestanke z zastopnikom nemškega zunanjega ministrstva.

Ameriški poslanik v Rimu Phillips se je po štirinajstnem bivanju v Ameriki vrnil na svoje službeno mesto.

Angleška delavska stranka bo v poslanski zbornici v ponedeljek stavila predlog, naj bi poslanci izrekli vladi nezaupnico zaradi njene zunanje politike.

Holandaska zbornica je včeraj z ogromno večino sprejela zakon, s katerim daje vladi za popolnoma proste roke za dve leti. Vlada bo lahko dve leti nemoteno izvajala svoj socialni, gospodarski in obrambni načrt, ne da bi se ji bilo treba posvetovati z zbornico.

V češkoslovaškem senatu so včeraj ustanovili skupino tako imenovane nacionalne unije, v katero so vstopili vsi senatorji, ki so do zdaj zastopali stranke sedanje nacionalne unije.

Papeški nuncij v Varšavi msgr. Cortesi je včeraj dopotoval v Lwow ter obiskal metropolita Septickega, poglavarja grškokatoliške cerkve na Poljskem. Obisk je v zvezi z ukrajinskimi vprašanji.

Casopisje v Mehiki prinaša vest, da je neki socialistični poslanec, ki je pred kratkim dopotoval iz Sovjetske Rusije, prinesel 300.000 dolarjev za podkupovanje poslancev, s čimer bi radi Sovjeti pospešili uvedbo sovjetskega režima v Mehiki.

Slovaški Judje so ustanovili posebni delovni urad, ki se bo baval z urejanjem vseh vprašanj, zadevajajočih slovaške Jude.

Francoski zunanji minister Bonnet je imel včeraj govor pred zunanjepolitičnim odborom poslancev in dejal, da je Francija pripravljena sprejeti še nekaj nemških beguncev pod pogojem, če bosta to storili tudi Anglija in USA.

Litvanski zunanji minister bo najbrž kmalu obiskal Nemčijo, da uredi z nemško vlado vprašanje Memela, ki predstavlja kamen spotike med obema državama. Dan za ta obisk uradno še ni določen.

Belgijski kralj Leopold bo s svojo materjo januarja uradno obiskal Pariz.

Češkoslovaško finančno odposlanstvo je včeraj imelo prvo posvetovanje za posojilo z zastopniki finančnega ministrstva. Po zadnjih vesteh naj bi to posojilo znašalo 30 milijonov funtov. Dale bi ga angleške zasebne banke, jamčila pa bi zanj država.

Italijanski državni proračun za bodoče leto napoveduje primanjkljaj 4 milijarde 750 milijonov lir. Stroški za vojsko, mornarico in letalstvo znašajo v tem proračunu 200 milijard 800 milijonov lir.

Tovarna aluminija v Lozovu se bo povečala. Začeli so že montirati stroje, s katerimi bo mogoče proizvajati aluminijev dioksid, katerega so do sedaj uvažali iz Slovenije. Boksid pa bodo pridobivali v Drnišu in ga z avtomobili dovažali v Lozovac. Tovarna bo razširila svoj obrat tudi tako, da bo začela proizvajati nekatere predmete in polfabrikate. Slednji bodo zgradili še veliko kalorično centralo, za katero so bili stroji naročeni na Švedskem.

Odpušeni rudar Mijo Blažekovič iz Glogovca pri Koprivnici se je krulo maščeval nad rudniškim nadzornikom. Ko je nadzornik Terek sedel v pisarni, je vstopil Blažekovič in ustrelil s puško nanj. Strel je Tereku prebil želodec in mu razmrčeval čreva, da so ga v brezupnem stanju prepeljali v bolnišnico. Blažekovič, ki je zaradi podobnega umora že presedel več let v ječi, je nobegnul.

Predsednik angleške vlade brani svojo zunanjo politiko in prizadevanja za mir

London, 15. dec. o. Predsednik angleške vlade Chamberlain je imel na večerji, katero so priredili tuji častikarji v Londonu, velik govor, v katerem je zagovarjal svojo zunanjo politiko, zlasti prizadevanja za sporazum z Italijo in Nemčijo. V govoru je dejal med drugim:

Ko sem tako presodil položaj, to je odnošaje med našo državo na eni strani in Nemčijo in Italijo na drugi strani, sem imel izbirati med dvema odločitvama. Prva je bila ta, da je vojna neizogibna in da moramo vso svojo silo posvetiti pripravi za to vojno, druga pa je bila v tem, da naj z vsemi sredstvi poskušamo odstraniti številne vzroke vojne in to z osebnimi stiki, neposrednimi razpravami in istočasnim pospeševanjem oboroževanja, ki je postalo potrebno, da okrepiamo svojo obrambo, kar smo pred leti prostovoljno ustavili. Odločil sem se za drugo sredstvo in ko sem si ta cilj postavil, nisem nikdar kolebal.

Veliko grešijo tisti, ki hočejo sestanek v Monakovem ocenjevati kot nekakšno zmago ali pa poraz. Bolj pametno bi bilo, da se vsakdo spomni dejstva, da je monakovski sporazum preprečil potkus nasilne spremembe versajske mirovne pogodbe. Sprememba se je dosegla s pogajanjem, kajti poskus vojaškega obračunavanja bi gotovo dovedla do čisto drugih zaključkov. Ureditev čeških meja v okviru monakovskega sporazuma pa je rodila še druge sadowe. Septembra so si štiri velike države, Anglija, Francija, Nemčija in Italija pogledale iz oči v oči in se zavedle neizogibnih grozot vojne.

Prihodnji mesec hočeva jaz in lord Halifax obiskati Rim, da bi se pogovorila s predsednikom italijanske vlade in njegovimi ministri o zadevah, ki nas najbolj zanimajo.

Mi smo torej pripravljani razpravljati pametno in ne s silo, vendar pa ne smemo pozabiti na obveze, ki jih imamo do svojega lastnega naroda, narodov v angleškem imperiju in do zaveznikov, s katerimi imamo pogodbe. Mi moramo biti pripravljeni izpolnjevati te obveze. Naše priprave so že zelo napredovale in to tako, da lahko sedaj zanesljivo izjavimo, da smo v stanju izpolniti vse svoje obveze. Nikdo pa ni bolj prepričan kot pa jaz, da mora ta tekma v oboroževanju izčrpati vire vseh narodov, vire, ki bi jih morali postaviti v

Bliski in bombe po volitvah

... a mandata le ne bo!

Napočilo je jutro četrtega dne po volitvah... Spomini na junaško dobitno volivno boja plahijo pri zmagovalcih in kar je usodnejše, celo pri premaganih. Navdušenje Kramerjevih trobentačev, ki delajo razpoloženje za opozicijsko zmago po gostilnah, vinotocih, po mostovih in tramvajih, v predsobah na sodniji in v telovadnicah viteških organizacij upada sorazmerno s kopnenjem volivnega fonda. Štiri dni bo v nekaj urah — in še vedno ni nič!

Čudovite so bile govorice, s katerimi so si trobentači skušali zakrivali eno resnico in eno bolečino: poraz v Sloveniji, kakršnega zgodovina ne pozna. Čudovita je lahkovernost in umska neobogljnost v ostankih tega bivšega političnega tabora, če pomislimo, kaj vse je z največjo vero in s še večjim upanjem prebavljal te dni! Čim bolj je kdo v široki družini ljubljanskega ljudstva veljal za »naprednega«, za »prosvetljenega«, za »nacionalnega«, za »inteligentnega«, za »boljšega« — tem več je verjel in tem strašnejše besedne bombe je metel te tri dni okrog sebe. Nikdar se ni nobena, še tako kmetavarska in zaničevana in nenapredna opozicija tolažila s tako redko juho, kakor se mora tolažiti te dni nekdanji vsemogočni »nacionalni in napredni« tabor v Ljubljani.

In ves tabor trobentačev in vsa miselna iznajdljivost, ki napoveduje spremembo volivnih izidov, je zastoj! To je pri stvari najbolj žalostno. Resnica je ena: Naj se zgodi karkoli, ni je sile in moči, ki bi mogla dr. Kramerju dati po nedeljskih volitvah en sam mandat v Sloveniji. Pretekli bo ta teden, pretekli bo drugi in tretji, pretekla bodo čela leta, resnica pa bo ostala ista, ki jo je slovensko ljudstvo izreklo v nedeljo: Kramer je doigral — Kramer naj gre!

Včeraj bi se bil moral na vse zgodaj sestati hrvaški sabor v Zagrebu. Tako so napovedovala trobila poraženega tabora. In potem bo Kramer dobil takoj vse mandate in vso oblast v Sloveniji, kakor je to baje ljudska volja, ki se je tako jasno pokazala v nedeljo. Napočil je včerajšnji dan in je minil in ni prinesel poplavlajočim brodomcem v Ljubljani nobene senzacije iz Zagreba razen macka. Namesto oklica za hrvaški sabor so zagrebški listi prinesli poziv Mackovega vodstva, naj bodo Hrvatje lepo mirni in pridni in naj ne nasedajo ljudem, ki širijo grozotne vesti in ki skušajo kljub jasnemu volivnemu izidu delati zgago. Ker je Maček za zdaj še poglavar tudi poraženega Kramerjevega tabora, velja to opozorilo zagrebškega vodstva seveda tudi za ljubljanske trobentače in poslušalce.

In kljub napovedanemu sklicanju hrvaškega sabora dr. Kramer v Sloveniji ne bo dobil mandata...

»Dr. Maček in dr. Kramer se bosta pritožila na Zvezo narodov« — tako so govorile včeraj ženske, ki jih ešer brigajo volitve same, kadar volijo kako misel Posavje ali misel Spica. In spet se zrasle nade: Ja, ja, Zveza narodov! Ta bo dala ne enega, marveč 29 mandatov dr. Kramerju. Zagotovila mu bo najmanj toliko oblasti in politične bodočnosti, kakor jo je neguš in bo posvetila zatiranemu in zatratemu Kramerjevemu taboru najmanj tako pozornost, kakor jo je Českoslovaški...

Mi pa si upamo tem zadnjim vernikom Zveze narodov povedati eno edino resnico: tudi če ne bo dr. Kramerju prinesel v Sloveniji mandata...

»Tudi listi pišejo, da je dobil Maček pol milijona večine« — te vrste bliski so leteli dva dni iz Kazine na ubogi Kramerjev tabor. Čez dva dni, ko so prišli v Ljubljano pravi avtentični in nepokaznjeni tuji listi: angleški, francoski, italijanski, švicarski, nemški, madžarski, romunski in celo turški — so začeli bliski leteti nazaj na Kazine, zakaj pokazalo se je, da je vsa Evropa proti njej. In niti vsemogočni tuji listi niso prinesli dr. Kramerju v Sloveniji mandata, marveč novo bridkost njegovemu taboru...

»Dr. Kramer je odpotoval v Belgrad« — to je ena zadnjih kazinskih bomb, ki bo gotovo svet preobrnila. Da, da, kaj če je dr. Kramer res odpotoval v Belgrad! Če potuje ta večni kurir med našim jugom in severom v Belgrad, je to vsaj trikrat toliko senzacija, kakor če se njegov novi šef dr. Maček premakne od Kupinca do Siska ali celo še kam bolj na jug. Dr. Kramerjeva nenadna in nepričakovana pot v Belgrad bo rodila senzacionalne sode, saj vsa Slovenija in vsa država ve, kam vse se dr. Kramer danes v Belgrad lahko obrne. Morda jo je mahnil v Belgrad celo France Feržov z nekaj pari evreših klobas iz Laš. Pa ne, da bi spremenjal svet ali celo volivne rezultate, marveč da se ponudi »očistnemu ježu« za dopisnika.

In vendar tudi ta zgodovinska potovanja ne bodo dr. Kramerju v Sloveniji prinesla niti enega mandata...

»Čakamo, kakšne številke bo dal ven glavni volivni odbor. Ta bo povedal, da smo zmagali mi.«

— To je zadnja in v tem, nezakonitosti vajenem taboru celo zakonita nada. Da, da, glavni volivni odbor. Ta pa, ta. V njem dr. Kramer nima nobenega volivnega strokovnjaka iz leta 1931 ali pozneje. V njem so sami suhi, nepristranski, »nenapredni in nenacionalni« juristi, številkariji in seštevati glasov ter delilci mandatov. In ta volivni odbor, ki je danes zjutraj sedel za zeleno mizo, bo prinesel vsem pričakujočim resitev...

... toda kljub temu dr. Kramer v Sloveniji ne bo dobil mandata

»Dr. Maček bo prišel še ta teden v Ljubljano, potem bodo klerikaleci že videli.« Ta je pa najhuša, kar jih slišimo te dni v ljubljanskih vinskih zaštitih. Dr. Maček na belem konju, morda celo na kakšni Pueljevi kobilici, ki jo je ešer modri gospodar namenil za salame. V rokah bo držal brezovo metlo in križevačke statute, zakaj to je zadnja ustava in postava, ki jo se priznava kazinski tabor. Vsa Slovenija bo vesela tega prizora, saj smo že — na široko vzelo — takorekoč v predpustu in dr. Maček, ki je bil včasih Slovenec in je danes planinski Hrvat, bi pač ne mogel izbrati ugodnejšega in bolj simboličnega časa za obisk pri tistem ljubljanskem taboru, ki mu je prinesel v nedeljo tako strašno veliko glasov... Ubogi klerikaleci, če prijezdi dr. Maček tam od prulske strani!

Toda žal, kljub vsemu temu dr. Kramer v Sloveniji ne bo dobil mandata...

»Graška «Tagespost» je bila včeraj zaplenjena, ker je prinesla »pravilne« rezultate... — Strašna usoda za ta list, ki je zdaj edini inozemski prerok Kramerjevega tabora. Ne vemo, ali je to res ali ni res. Tudi ni posebno važno, če se je glasilo štajerskih nemških liberalcev, svoje čase zaveznikov kazinskega tabora, kje med potjo izgubilo ali zataknilo. Če je pa graška liberalna ešer bilo res zadela zaplenba zaradi objave kazinskih volivnih rezultatov, potem si lahko mislimo, kako »točne« in pravilni so bili ti rezultati! Še bolj nam točnost in pravilnost tistih rezultatov ponazarja dejstvo, da dopisnik »Tagespost« g. Ozim sedi v uredništvu ljubljanskega »Jutrac«, ki kakor znano in kakor smo mi neizpodbitno dokazali, po svoji časnikarski dolžnosti poroča vedno samo resnico...

A tudi ta zaplenba ne bo dr. Kramerju prinesla v Sloveniji mandata...

Dnevi teko, vino, žalost in veselje spreminjajo razpoloženje. V Ljubljani in v Jugoslaviji se noče nič zgoditi. Še dva ali tri dni pa bo edina reč, ki jo bo vsa Slovenija željno pričakovala — novi sneg...

To in ono iz justične palače

Ljubljana, 15. decembra.

Zemljiška knjiga ljubljanskega okrajnega sodišča, prav dober barometer našega gospodarstva in finanč, kaže za letošnji november zelo poučne in prav značilne podatke. Zivahne so bile kupčije z zemljišči in hišami. Prodanih je bilo prav mnogo stavbnih parcel v centru in na periferiji mesta, kjer vlada še vedno prav živahno stavbno gibanje.

Mnogi denarni zavodi ljubljanski so dajali novembra meseca prav velika posojila na mestna in okoliška zemljišča. Pregled vseh, novembra vkupljenih posojil in meničnih kreditov izkazuje 43.856.646 din. Podanih je bilo celotno 162 predlogov za vkupitbo posojil, od teh je bilo 12, ki so se nanašali za zasnovo vrstnega reda za celoten znesek 32.471.000 din. Na breme nepremičnin mestne občine ljubljanske je bil zasnovan vrstni red za posojilo v znesku 30.500.000 din, ki ga je mestna občina najela pri Drž. hip. banki že pred letom za odkup Trgovske akademije od zadavnega društva. Oktobra je bilo podanih 180 predlogov za vkupitbo posojil v znesku 11 milij. 981.494 din. V zadnjih treh mesecih pa je bilo intabulirano skupno 69.659.326 din posojil in meničnih kreditov. Novembra so bila drugače vkupljena prav velika posojila, tako pa 1.800.000 din in 1.500.000 din. Najmanjši znesek 200 din je bil vkupljen na neko okoliško posestvo.

Novembra je bilo dalje podanih 50 zemljiško-knjžnih predlogov za izbris raznih vkupljenih posojil in kreditov v skupnem znesku 8.697.316 dinarjev, dalje je bilo izbranih več starih kronskih posojil v znesku 318.065 in na nekem večjem posestvu je bil izbrisan nad 60 let obstoječ star dolg za 125.000 starih goldinarjev, kar predstavlja v naši dinarski valuti prav čedno vsoto. Oktobra je bilo izbrisan 5.814.944 din posojil. V zadnjih treh mesecih pa 16.307.112 din.

Za požig 2 leti in 8 mesecev

Letos je bilo že mnogo požarnih katastrof v Sloveniji. Težko je ugotoviti vzroke požigov, ki so najpogostejši iz koristiljubja, ko gospodar

Filmi

Glavna priča (Kino Union). Tokrat so bili slovenski naslavljalci samostojnejši: iz nemškega »Die Kronzeugin« so napravili »Glavno pričo«. Prav razveseljivo je, da niso krenili za bedastimi hrvaškimi »ustvarjalci«, ki so potuhtali gromozanski naslov »U vrtlogu grihaja«. Ta lepi zgled kina Uniona naj bi vendar že posneli tudi vsi ostali ljubljanski kinematografi!

»Glavna priča« sicer ni kakšna posebna kriminalna umetnina, ki bi ugnila človeka držali v napetosti. Priznati pa moramo, da je vsaj znosna. Človek, ki jo gleda, se ne dolgočasi ves čas. Oseba, ki je ubila izsiljevalca, spretno ostane prikrita do kraja. Nosilci glavnih vlog, Sibylle Schmitz, Svetislav Petrovič in Sabine Peters,

Ljubljana od včeraj do danes

Napravilo se je suho vreme, ki ga mnogi ljubljanci hvalijo — zlasti tisti, ki so si v obupnih političnih debatah na mokrem asfaltu v preprihu nakopali angino. Politična mrzlica počasi popuša, »rac« je začelo zmanjkovati. Počasi se bodo tudi najbolj vroče in »protestne« glave ohladile. Zlasti zdaj, ko se — kakor vse kaže — pripravlja vreme, da nam pošlje morda. In dobrodejen hlad bo ublažil vročino, ki te dni tako hudo kuha razpaljena čela ljubljanskih političnih pogorelcev.

Deset prevozov v 24 urah

Reševalna postaja zadnje dni nima prehudega dela. V preteklih 24 urah so posegli v dogodke vsega skupaj desetkrat in še to v primerih, kjer je šlo za bolezen internega značaja. Nesreča zdaj počiva v Ljubljani, in to je lepo od nje. Ko bi Ljubljano in se vnaprej tako čedno prizanašala s svojo prisotnostjo!

Snoči so vozili smrečice

Ko se je dodobra znožilo in je po ljubljanskih ulicah pomehal promet, so od poyosd začeli prihajati vozovi, ki so bili dobro založeni s smrečicami. Še pozno ponoči, a polnoči in pozneje, so prihajali deželani, ki so začeli razkladati bodoča božična drevesca po Kongresnem trgu. Davi je bil trg že ves lepo zelen. Dober kos predbožičnega razpoloženja so prinesla ta drevesca iz okoliških gozdov. Komaj so dobro izginile Miklavževe stojnice, že so prišle na njihovo mesto smrečice. Mesec decembar je pa prav zares morda najpočistnejši v vsem

Danes že povsod dobite lepe, dobre in poceni zimске sukne in obleke. Dobite pa tudi še boljše. Toda oblačila »TIVAR«, presegajo danes vse v kvaliteti, izdelavi in nizki ceni. Glavna zaloga:

Anton Brumec, Ljubljana
Prešernova ul. 14, nasproti Glavne pošte.
TIVAR OBLEKE ZA VSAKEGA, OB VSAKI PRILIKI!

opravljajo svoje naloge zadovoljivo. Neznosen in zopern pa je v svojem prisiljenem čudaštvu (kaj pa mislite, kriminalni komisar, ki ob vsaki priliki utira Goetheja, Shakespearea in Schillerja) kriminalni komisar. Njegov humor je identičen s humorjem pruskega generala, ki je prišel inšpicirat garnizon.

letu, Tudi starejšim ljudem se zdi tak. Vsi ti dnevi, ko spet gledamo stare attribute lepih mladostnih let, se zbuja v nas prijetni spomini na čase, ki smo jih bili že preživeli brezskrbno in veselo, na zlate čase, ki se nam ne bodo nikdar več vrnili.

Vsako leto, ko spet zagledamo na Kongresnem trgu božična drevesca, začutimo, da božič ni več daleč. Veselo razpoloženje nas objame, in tudi najbolj zapetega človeka, ki meni, da je že zdavnaj opravil z vsemi »prismojenimi« predsodki, nekaj nerazložljivega prijetno dirne v srce.

Zdaj bo dobrih deset dni na Kongresnem trgu presneto živo! To so pogajanja pri nakupovanju! Ta čarobni g. zdjček, v katerem je polno mahu in gozdnega duha, se bo vedno bolj krčil. Krčil se bo in na Sveti večer bo na Kongresnem trgu stalo le še nekaj dreves, ki se nam bodo zdela kakor pozabljeni izgubljenčki.

Občni zbor Akad. skupine SPD

Snoči ob 6 je bil v mineraloški predavalnici na univerzi kralja Aleksandra redni letni občni zbor Akademске skupine Slovenskega planinskega društva. Zbora se je udeležilo prav lepo število akademikov. Predsednik Vrhuno Zdravko je najprej pozdravil vse navzoče, potem pa predsednika Slovenskega planinskega društva, dr. Josipa Pretnarja, ki je kot zastopnik Osrednjega društva prišel na zbor osebno. Nato so posamezni odborniki podali svoja stvarna poročila, ki so pokazala izredno delavnost te mlade sekcije v preteklem poslovnem letu. Po poročilih se je oglasil k besedi dr. Pretnar, ki je med drugim naglasil, da so po opravljenem dejanskem delu in doseženih uspehih poročila prav za prav vse preveč skromna. Delo, ki ga je v preteklem letu odbor te skupine opravil, je bilo zgledno in je prineslo velik delež tudi že k skupni planinski stvari. V imenu društva in v svojem imenu je nato zaželel skupini tudi v bodočem poslovnem letu popolnega uspeha in tudi nadaljnega čim lepšega razvoja.

Kot zadnja točka je bila na programu sprememba pravil. Nato je bil izvoljen novi odbor s predsednikom Pivkom na čelu. Mladi delavci bodo prav gotovo tudi v bodočem poslovnem letu poželi mnogo lepih uspehov.

Sraka v avtomobilu

Mlad fantič, L. S., ljubljčan, je v Kočevju naposil nekega avtomobilista, da bi ga zapeljal v Ljubljano. Dobrosrčni avtomobilist ga je ušlišal, ker ni vedel, da si je z njim v avto nakopal srako. Med potjo je fant izstopil, avtomobilist pa je pozneje opazil, da mu je zmanjkalo približno 1600 din gotovine. V Ljubljani je na fanta, ki je pridno pogajal denar, postala pozorna policija. Prijeli so ga ter mu začeli temeljito izpraševati vest. Fant je kaj kmalu priznal, da je dobrotljivemu avtomobilistu za nagrado izmaknil denar, si kupil sukno, kat pa mu je še ostalo od ukradenega zneska, je zapravljal v veseli družbi.

TIVAR OBLEKE

zimске sukne so darila trajnega veselja in hvaležnega spomina. Glavna zaloga:

Anton Brumec, Ljubljana
nasproti Glavne pošte, Prešernova ulica

ril na krmilo kolesa, si razparal trebuh ter razstrgal črevesje. Ropar si je hotel najbrž prisvojiti kolo, mislil pa je tudi, da bo dobil pri fantu kaj denarja. K sreči pa se je v tistem hipu pripeljal po cesti drug kolesar. Ko je napadalec tega zagledal, je pustil svojo žrtev ter izginil v gozd

Warren Duff — Robert Buckner:

SADOVI ZEMLJE

Roman s slikami

Pesem je odmevala po dolini. Rudniki v Tenapotu so molčali in bili mrtvi. Ten-spot je začel razpadati, dolina pa je živela bujno in razkošno kakor še nikdar...

OSEMNAJSTO POGlavJE.

Pred bodočnostjo.

Davno je že, kar je ljudstvo v dolini Sacramenta pozabilo na nesreče in stiske, katere mu je prizadeval lov za zlatom. V dolini vlada mir, zadovoljnost, ljudje delajo pridno in veselo kakor mravlje.

V hiši starega Crisa Ferrisa cvete novo življenje. Jared in Serena obdelujeta očeto polje in vrt. To delo in ljubzen jima izpolnjuje življenje.

Zvečer po večerji, ko vsi v hiši počivajo, odhajata na polje in se z roko v roki sprehajata med ozarimi. Včasih se ustavita, se spogledata, se zarepta v gore nad Sacramentom in obujata v spominih trpko preteklost. Dolgo gledata tja gor. V duši jima vstajajo divje in žalostne slike dni, ki se ne bodo nikdar več povrnil. Molčita in gledata.

Serena stoji razpuščenih las, z ledji obrnjena proti Jaredu. On ji položi težke, toda do nje vedno nežne roke na rame ter se z očmi lovi za njenim pogledom, ki se izgublja v daljavo.

Reka se vsa krotko in spokojna modri kakor svilen trk med žitnimi poljanami. Polje valovi v klasju in se bohoti v rodovitni polnosti. Sonce zahaja za daljne gore, za katerimi mora biti neskončno morje. S stotinami mavric barva nepre-

gledno rodovito ravan, med katero slavi postavba in pravica svojo zmago in dajeta ljudstvu mir, da brez skrbi gleda na svoje polje, na svoje žuljave roke in se ne boji bodočnosti.

Whitney se izgublja v mislih, gleda, govori sam zase in govori hkratu Sereni in soncu, ki pada na obzorje, in tej prelepi zemlji, blagoslovljeni po človekovem delu in njegovem upanju. Zdi se, da šepeta v spomin tistih, ki so padli za pravico in za njeno zmago, ki so dali življenje za srečo te doline.

Sepeta, toda Sereni se zdi, da od neke daleč grmi pesem nevidnih duhov, pesem, ki jo šepeta ta zemlja sama.

Poslušaj in verjame, da je tako, kakor trdijo besede, saj ji govori on, Jared...

... morda res, da je zlato kri ljudstva... Tako so mi govorili v mestu... Toda zemlja je srce in življenje nas vseh... Zemlja se ne menja... Vedno je last tistega, ki jo obdeluje in trpi z njo. Sadovi zemlje so več vredni in trajnejši od zlata in od vsega, čemur ljudje dajemo vrednost in veljavo. Bog daj, da bi zemlja bila vedno močnejša od zlata... Potem se nam ni bači bodočnosti... Ne nam, ne našim otrokom... ne njihovim potomcem...

Potem nalahno obrne Sereno k sebi, se ji zagleda v zveste oči, ki čakajo njegovih besedi, ter nadaljuje:

»In ti si še eno bogastvo, ki ga je dala ta zemlja... Nekoč bo tako, kakor sanjaš ti: vsa dolina, čez gore tja do morja bo zasajena s cvetočim drevjem, in

in druge prav tako... Njive in sadojnaki, težki od sadja, in vinogradi po bregovih...«

Serena mu je hvalečna za to sanjavo prerokbo. Stisne se k možu in ga še hvaležneje posluša. Verjame, da bo res vse tako, kakor govori on.

Jared nadaljuje:

»Ves svet bo živel od naših sadov. V tem je bodočnost Kalifornije, a ne v zlatu...«

Skloni se malo k Sereni in meho šepeta:

»In v tem je tudi našina bodočnost...«

Serena zahaja in s krvavim, bakrenastim sojem osvetljuje dvoje ljubečih se ljudi. S stotinami barv rosi svojo zadnjo luč na zemljo in na njene drage, tako drago plačane in srečo noseče sadove zemlje.

Konec.

(Foto Warner Bros.)

Serena se je stisnila k njemu in ga z zvestimi očmi poslušala.

Naš novi roman

Junaštva

ROBINA HOODA

Ko izgovarjamo ime Robin Hood, nam v domišljiji vstane dvanajsto stoletje: kraljevska palača v Londonu, dvorci in katedrale, skrivnostni polmrak sherwoodskega gozda, starinske srednjeveške gostilne, v katerih so prenočevali popotniki, ki so se zjutraj spet odpravljali na glavno cesto — če jih niso ponoči ubili — viteški turnirji, mestni trgi z vislicami, kralji in plemiči, dvorne dame, vojaki, škofje in berači, tlačitelji, ponižani in razžaljeni...

Konec enajstega stoletja in v začetku dvanajstega je bilo vse zanimanje Evrope naperjeno proti Vzhodu. Slo je za to, da bi si krščanstvo spet osvojilo sveto mesto Jeruzalem, kjer je bil mesto križa zakraljeval polmesec. Neprestano so odhajale križarske vojske v Sveto deželo.

Odšel je tudi angleški kralj Rihard, ki mu je bila zgodovina dala zaradi njegove izredne hrabrosti priimek »Lion Heart« (Levy srce), odšel je skupaj s francoskim kraljem Filipom II. Bil je v bojih uspešen, zaradi svoje vroče krvi pa se je zameril Filipu II., še bolj pa vojvodi Leopoldu VI. Avstrijskemu, Rihardov brat, Ivan brez dežele, ki je bil častilakomom mož, se mu je ta čas doma uprl in kralj se je moral kljub svojim velikim bojnim uspehom v Sveti deželi ured časom vrniti domov. Ko se je vra-

čal, ga je ujel vojvoda Leopold VI. Avstrijski, ki ni mogel preboleti Rihardovih žalitev. Na Angleškem je tačas zavladovala zmeda. Ivan brez dežele je zasedel prestol in začel na vso moč zatirati Saksone, ki jih je bil vladajoči narod. Normani, pokorili že v enajstem stoletju. Ivan brez dežele jih je začel na vso moč preganjati.

Dvignil pa se je maščevalec, saksonski plemič Robin Hood Locksley, ki je zbral svoj narod v gozdovih. Glava za glavo, normanska za saksonsko — to je bilo geslo! Saksoneci so sklenili, da ne bodo mirovali prej, dokler ne bo prestola spet zasedel Rihard, ki je bil s Saksanci pripravičen.

Postava Robina Hooda ni jasna. Zgodovinarji so različnih misli. Nekateri trdijo, da je živel v resnici, drugi pa spet trdijo, da je on samo simbol saksonskega narodnega glasnika svobode, ki dejansko nikdar ni živel, pač pa ga je narod ustvaril v domišljiji ter ga oživil v svojih pesmih, da bi njegov lik navduševal in dvigal vse Saksoneci k odporu in k borbi z zatiralci Normani.

Boj je bil hud. Ta boj in povratek Riharda z Levjim srcem prepičljivo in nazorno popisuje naš novi roman.

Rihard zmaga, Robin Hood ostvari vse svoje ideale in namere, za katere se je bil boril. V nagrado pa sprejme roko prekrasne lady Marian, varovanke angleškega kralja Riharda z Levjim srcem. Dramatični konec imenitno zaključuje ta znameniti roman.

Naročajte in širite

Slovenski domi

Od tu in tam

V 5 občinah bodo prihodnje nedeljo ponovne volitve, ker so bile pretekle nedelje zaradi nemirov prekinjene. Z zadevo se je bavil glavni volivni odbor, je sklenil, da morajo biti ponovne volitve takoj v nedeljo. Dve občini se nahajata v drinski banovini, dve v vrbaski, ena pa v vardarski banovini.

O nasiljih Mačkovih pristašev nad političnimi nasprotniki prinaša daljše poročilo belgajski list »Vremec«. List naštevajo nad dvajset primerov, kjer so se člani »Hrvatske zaščite« dejansko lotili ljudi, ki niso hoteli voliti liste dr. Mačka. Ponekod so zasedli mačkovi volivno pisarno in prisilili ljudi, da so glasovali za dr. Mačka. V okolici Sremske Mitrovice so razširjali letake, v katerih so grozili nasprotnikom, da jim bodo požgali hiše in imetje, a nje same pobili. V noči pred volitvami so teroristi izpolnili svoje grožnje in zažgali nekemu Nemeu hišo. K ereči so orožniki, ki so bili na službenem obhodu, ogenj pravočasno zapazili in s strel iz pušk opozorili gasilce in druge ljudi na požar.

Proizvodnja rud v naši državi se je letos močno povečala. Statistične številke povedo v primerjavi z lanskim tretjim tromesečjem, da se je letos v tretjem tromesečju povečala proizvodnja lignita za 17,5%, premoga za 10%, soli za 20%, le pri bakru in železu se opazila lahena padec. Proizvodnja svinca pa se je povečala kar za 130%, a proizvodnja evrogeva železa za 30%.

Osnutek uredbe za starostno zavarovanje obrtnikov je trgovinsko ministrstvo izročilo vsem obrtniškim zbornicam v pregled. Osnutek je bil sestavljen po predlogih obrtniških zbornic in po osnutku, ki ga je izdelal tehnični strokovnjak za zavarovanja v ministrstvu. Osnutek bo zahteval še precej razprav in proučevanja, kajti bremena, ki jih bodo morali prevzeti nase obrtniki, niso tako malenkostna, da bi se dalo to vprašanje rešiti v nekaj dneh. Belgajaska obrtniška zbornica je dala zato natisniti 2000 izvodov osnutka uredbe v latinici in cirilici, da bodo mogli vsi, ki se za uredbo zanimajo, dobiti priložnost, da se z osnovnimi točkami spoznajo in stavijo svoje pripombe.

Najboljši kupci jugoslovenskega lesa so bili v prvih osmih mesecih tekočega leta Italijani. Vsega je šlo našega lesa v tujino za 570 milijonov dinarjev, od česar odpade na gradbeni les 437 milijonov, na železniške pragove pa 38 milijonov. Italija je kupila lesa za 124 milijonov, Nemčija za 111 milijonov, Anglija za 86, Madžarska za 40 in Grčija za 28 milijonov. Zanimivo je, da je bila Anglija lani najboljši kupec našega lesa, letos pa se nahaja na tretjem mestu.

Veliko polje blizu reke Drima v Južni Srbiji so nedavno začeli osuševati. Reka Drim je ob večjih naliživih preplavlila polje, čim se je Skadsko jezero, kamor se Drim oteka, napolnilo z vodo. Polje je ostalo dolge tedne pod vodo, da je bilo plodno zemljo nemogoče obdelovati. Sedanja vlada pa je dala na razpolago potrebne kredite, da so začeli izkopavati odvodne prekope in odstranjevati vijugasta rečna korita. Ljudje bodo poslej zaradi hitrega oteka vode mogli pridobiti nič manj kakor 3500 hektarjev plodne zemlje. Za revno kraje tam doli je to pomembna pridobitev.

Silen napredek je v dvajsetih letih po osvojenju zabeležilo Skopje. Preko 1 milijarde dinarjev je bilo porabljenih za obnovitev in modernizacijo mesta, ki je bilo pod turško upravo neverjetno zanemarjeno. Takoj po letu 1918 so se začele graditi velike palače in uradna poslopja, poleg tega pa so tudi zasebniki postavili mnogo palač. Sedaj se nahaja v gradnji več javnih poslopij v vrednosti 50 milijonov dinarjev. Graje se: nova občinska palača, moderna železniška postaja, palača banske uprave, nova carinarnica, nova gimnazija, palača Borze dela in velik most preko Vardarja.

Zavod za raziskavanje in zdravljenje raka s pomočjo radija bo dobil tudi Zagreb. V Ljubljani ta preprotni zavod že imamo, v Beogradu pa ga ta čas grade. Zagrebški zavod bo veljal okrog 2 milijona dinarjev, a radij se bo nabavil v Kanadi, kjer so nedavno odkrili nova ležišča za dragocene rude. Doslej so vodili v proizvodnji radija Čehi in Belgijci. Radij iz Kanade bo mnogo cenejši kakor pa evropski.

Mednarodna zveza mest in krajevnih oblasti v Bruxelles-u naznanja, da priredi od 4.—9. septembra 1. 1939. v Liège-u konferenco, ki bo razpravljala o rečnih lukah. Podrobne podatke dobe zainteresirani pri Union internationale des villes et pouvoirs locaux, Bruxelles, 3 bis, Rue de la regence.

Morilec zverinskega hajduka Koreje so za nagrado — zaprli. Oblasti so že prej sumile v Radisavljeviča, da je imel zveze s Korejo in mu pomagal pri nekem zločinu v Resniku blizu Beograda. Oblasti so tudi slišale, da je dajal Radisavljevič zavetje svojemu prijatelju. Pred nekaj tedni so ga orožniki z večjo skupino razbojnikov pomagavec prijeli, vendar pa se je znal sprotno izvit iz teh klešč. Radisavljevič je uvidel, da se okrog njega polagoma slijeva oklep, pa si je zato hotel priboriti izhod iz zagate z umorom hajduka Koreje. Povrh vsega pa je računal še na bogato nagrado, ki jo je notranje ministrstvo razpisalo na hajdukovo glavo. Iz hajdukovnega življenja so se izvedele mnoge podrobnosti. Koreja je postal hajduk samo zato, da je mogel nositi darila svojim neštevilnim dekletom, ki so kar norele za njim. Rojen v revni hiši si takih stroškov ni mogel privoščiti. Zato je začel krasti in slednjič ubijati. Čeprav oženjen, je rad vasoval pri svojih ljubih. Zato ga je njegova žena sovražila in tudi po njegovi smrti ni pokazala nobene žalosti. Pač pa je bila ona tista, ki je pokazala sled za Radisavljevičem, ko je povedala, da se je Koreja glede vsakega novega zločinskega načrta prej posvetoval z Radisavljevičem.

V ženske preoblečeni razbojniki so v noči od ponedeljka na torek blizu Čakovca prijeli nekega krojca. Sprva je krojač mislil, da so temne postave neke ženske, ki so mu hotele pripraviti malo strahu. Pa se je kruto prevaral, ko so ga te temne postave prijele, privezale na drevo in ga oplenile. Razbojniki so mu vzeli 7000 din. Sebe proti jutru so ga mimoidoči ljudje rešili silnih muk.

Sina pijanec in kvartopirca je ubil v Vojakovačnem klostru Marko Gašparič. Sin edinec Stevan ni bil za nobeno delo na polju ali pa v hiši preveč navdušen. Rajši je cele noči popival in prekaril ter zapravljaj očetovalo premoženje po gostilnicah. Opomini in svarila niso nič zalegla. Ko je nekega jutra stari Gašparič hotel prebuditi Stevana, da bi šla na polje, je opazil, da se je sin komaj ulegel v posteljo. To ga je tako ujezilo, da je pograbil dolg kuhinjski nož in sina zaklal. Sodišče v Beogradu je starega Gašpariča obsodilo na osem let robije.

Lačni hodijo k dobrim ljudem

Ljubljana, 15. decembra.

Težki so časi in marsikdo kljub pridnemu vpraševanju ne more dobiti stalne službe. Mnogo je brezposelnih, ki dan za dnem hodijo po stanovanjih in sprašujejo, če bi se dalo zanje dobiti kaj dela. Včasih ga dobe, včasih pa tudi ne. Tu in tam je treba sežagati skladiščno drvo, nanositi premoga z dvorišča v klet, popraviti kakšne polomljene lesne in podobno. Za te opravke dobe kosilo, večerjo ali malico, včasih pa tudi še kakšnega kovača. Sredi mesta si brezposelni skoraj ne upajo hoditi po stanovanjih. Povsod je vse dobro zaklenjeno, pa tudi oblast jim ne pusti blizu. Zato se zanašajo na oddaljenejsše mestne predele, kjer nadzorstvo ni tako strogo in kjer so ljudje še prijaznejši, preprostejši in dobrotljivejši, kakor so uradni, pusti ljudje sredi mesta.

Prav gotovo je med brezposelnimi, ki hodijo po teh stanovanjih mnogo takih, ki prosijo le za dinarje in se namrdnejo že pri »kronci«. To so taki možje, ki vse, kar priberajo, sprati znojijo v gostilno, kjer si privoščijo dobro merico žganih pijač, potem pa se spravijo v skritejšie ulice in nadlegujejo pasante. Kadar so okajeni, so prav nadležni in nasilni. Človeka, ki jim ne da dinarja, oblažajo in ozmerjajo prav pašteno. Toliko, da koga ne oklofuta in nabijejo. Pred takimi brezposelnimi se dandanašnji zapirajo tudi že vrata najbolj dobrosrčnih meščanov, ki si pravijo, čemu bi podpirali pijanca, ki bo itak vse, kar mu bom dal, nesel v prvo gostilno. Za kruh jim ni, zapajajo se kosu kruha, tudi če je bel. Lačni zaslužijo podpore, preobledenim pa je treba pokazati vrata. To je tudi čisto prav. Prihajajo pa na stanovanja dobrih ljudi siromaki, ki so podpore resnično potrebni. S kakšnim veseljem vzamejo v roke kos kruha; tako so lačni, da ga v hipu popravijo. Pridejo pred vrata, potrkajo ali pozvone in vprašajo najprej, če je še kaj ostalo od kosila. Dobri ljudje, ki vedo, kaj se pravi biti lačen, jim brž prinese, saj imajo navadno za siromake že kar pripravljeno. Urno sedejo kam na etopnice ali pa na klop, pomlatijo z velikim tekotom, kar so bili dobili, potem pa spet krenejo po svojih navadnih poteh. Med njimi je nekaj prav zanimivih in značilnih postav, ki prihajajo na isto stanovanje vsak teden zanesljivo vsaj enkrat. Bliznje hiše obere kar po nekakšnem dnevniku. V sredo mesta ne hodijo in tudi ne k bogatejšim ljudem, saj vedo, da bi jih tam kaj hitro odgnali praznih rok. Zahajajo le k takim družinam, za katere vedo, da se jim tudi ne godi predobro. Dobro vedo, da revežu rad pomaga le revež sam.

Ženica, ki pomaga pospravljati

Od časa do časa pride stara ženica, ki je ostala sama na svetu, odkar ji je bil pred tremi leti umrl mož za pljučnico. En sin živi Bog ve kje na tujem; še mlad je bil usel z doma, pa se posej nikdar več ni oglasil. Drugi je padel ob koncu vojne. Hčerka je umrla, ko je bila še čisto majhna. Po moževi smrti je ta stara ženica ostala sama na

Liubljanska mestna lovišča

Liubljanska zelena bratovščina se na moč vzemirja, slišja in debatira ter se zbira v večja in manjša omizja, sklepa dogovore in pogodbe, kakor bi šlo za skrivno zaroto. Kakor smo pa izvedeli iz najzanesljivejših in najbolj informiranih virov, gre samo za neizprosnno tekmo, kda bo prihodnjih 12 let smel loviti v okolici Ljubljane. V petek, 16. t. m. bo namreč v gospodarskem oddelku mestnega poglavarstva javna usna dražba vseh treh ljubljanskih lovišč. Zanimanje je tako veliko, da referent za lovišča še nikdar ni imel toliko obiskov, stalno je pa seveda zaseden njegov telefon. Za lov se pa zanimajo tudi taki, ki še niso imeli nikdar puške v rokah. Tri mestna lovišča so namreč med seboj tako različna po lovni živali, tako lepa in bogata pokrajinske lepote, povrh pa še tako pri rokah, da je navdušenje lovcev in prijateljev prirode za ta lovišča povsem razumljivo in utemeljeno.

Ob inkorporaciji okoljskih občin so se ljubljanska lovišča znatno povečala in treba jih je bilo razdeliti na tri prav smotno in praktično omejena lovišča. Pri tej razdelitvi je bil ustvarjen tudi prvi narodni park in Ljubljana je prvo mesto v državi, kjer bo prebivalstvo lahko v neposredni bližini središča mesta uživalo vse zanimivosti življenja zaščitene in nepreganjane divjadi ter živalstva sploh. Tivolski park z Rožnikom in Šišenskim hribom tja do Večne poti v nekaj letih postane pravi paradiz, kjer bodo ekakljale elegantne ernice in jedle iz rok, kakor v raji ali kakor so sedaj že udomačeni ptički v našem slovitem Tičistanu.

Ljubljanska lovišča so približno enako velika ter obsega barjansko lovišče 2.030 ha zemljišča, ki obsega vse ozemlje na desnem bregu Ljubljanske Črne vasio, Hauptmanno, Ilovica, Golovcem in Štepanjskim poljem. Bodočemu zakupniku bo to lovišče nudilo zares raznovrsten lovski užitek. Meseca aprila bo lahko prisluškoval zapeljivi pesmi črnege gozdnega trubadurja, ponosnega divjega petelina, ki se stalno zadržuje na Golovcu. Pa Štepanjskem in Barjanskem polju bo imel priliko za preizkušnjo svojega fermača pri obilnem lovu jerebic in prepelic, jeseni pa sklačejo zajčki kakor kobilice. Dosti je tudi ernjadi in lisic, zlasti na Golovcu, kjer bodo ljubitelji zvonjenja urnih brakov lahko prirejali prav uspešne pogoje. Na ljubitelje močvirskih in vodnih ptic je pa največje užitka ob Ljubljanski, Iščici in drugih manjših barjanskih vodah, kjer je ob selitvi pravi Eldorado malih in velikih divjih rac, gosi in kozice ter tudi pri nas najredkejših tujih ptic. Na lov bo pa pogosta vabil klic gozdnega jereba, da bodo zakupniki kaj radi krotili svojo strast na Golovcu.

Na levem bregu Ljubljane je 2.010 ha veliko viško lovišče, ki sega do črte Nunske ulice. Večna pot, Glinščica do tja, kjer se najbolj približa Večni poti. To lovišče obsega Mestni log, Vič, Glince in Brdo. Največ veselja imajo lovci v Mestnem logu z malimi in velikimi racami, kozicami, gosmi in drugimi selivkami, zlasti pa s ključci. Zelo mnogo je v tem lovišču prepelic in zajcev, dosti pa lisic, več družinje ernjadi in tudi fazanov.

Največje ljubljansko lovišče je pa gorenjsko z 2.300 ha, ki sega od Večne poti. Glinščice, Ceste na Rožnik, Nunske ulice do Ljubljane ter obsega Zgornjo Šiško, Koseze, Dravljice, del Zapuž in celo Moščanske polje tja do aerodroma. V strugah Ljubljane se se tudi tu drže stalno divje race, ob selitvi pa kaj rade pristanejo tudi divje gosi. Tudi divji petelin včasih zapoje v tem mičnem lovišču.

Kakor že vemo, pa tivolski gozd z Rožnikom in Šišenskim hribom tja do večne poti ne bo več dan v zakup ker ga je mestna občina zaščitila kot narodni park. Tudi na Gradu je lov že zaradi policijskih predpisov prepovedan. Pravi ljubljanski lovci, ki so predvsem navdušeni prijatelji prirode,

avetu brez pravega zaslužka, pa tudi brez pomoči. Le s skrajna težavo se toleče skozi življenje. Od časa do časa hodi kam na dom poribat sobe, pospravljati, zašiti raztrgano perilo, nanositi vode, opraviti najna pota. Pri tem zasluži prav malo. Dela skoraj le za hrano. Tako pride zdaj k eni, zdaj k drugi družini; tam ji dajo kosilo, večerjo ali pa malico, kadar se že oglasi. Hitro poje in se lepo zahvali, malo potarna in že odide drugam, pogledat če je tam kaj dela.

Mož, ki seka drva in nosi premog

Včasih se oglasi možak, ki vpraša, če bo treba nasekati kaj drv, ali če bo morda treba prinesiti premoga iz kleti. Spravi se na delo, pridno seka in nosi, potem pa dobi kovača ali kakšen podoben drobiž. Neznansko rad ima kava. To njegovo slabost številne družine, pri kateri se oglašja, že prav dobro poznajo, zato tudi ob takih dneh, ko ponavadi pride kaj naokrog, nalašč zanj skuhajo malo več kave, ki jo možak z velikim pridom pospravi.

„Ogljar“ e presneto črn

„Ogljar“ prav za prav ni pravi ogljar, le pravijo mu tako, ker je tako salabolsko črn. Nekateri pravijo, da sta z vodo smrtna sovražnika, drugi pa, da je tako črn že od prirode. Ta možak pride, tiho vpraša, če je še kaj ostalo od kosila. Urno pospravi, kar mu predloži, se spet tiho zahvali in odide. Silno je redkobeseden, zlepa ne spravi celega stavka iz njega, tako je zaprt vase in molčeč.

Jejič „hudiman“

Vaak teden se redno pojavi vsaj dvakrat ali pa trikrat okrogel, lepo rejen možiček, ki pri vsakem stavku prav gotovo najmanj enkrat pravi »o hudimane!« Zato se ga je tudi prav kmalu prijel ime »hudiman«. Ta možak je od sile ješč. Tako mu gre jed v tek, da ga človek kar z veseljem gleda. Slišite ga, ko obere v nadstropju pod vašim vsa stanovanja in prosi, če imajo še kaj od kosila. Povsod mu rade volje dajo. Ka vse lepo pospravi, zleze po stopnicah nadstropje višje. Pozvonil in z milim glasom vpraša, če imajo še kaj kosila. »O hudimane, že ves dan nisem pokusil prav nič gorkega!« pravi. Dobro porcijo dobi, pa je kmalu ni več. Zahvali se in odide v drugo hišo. Njegovo kosilo najbrž traja po dve, pa tudi po tri ure. Če mu kje ne morejo ničesar več dati, ker so bili že sami vse pojuzali, se od sile razjezi. Kleti začne in emerjati ter groziti, kako bo takrat, ko bodo prišli v deželo komunisti. Vidi se, da se sam ne ve, kaj so prav za prav komunisti, slišal je le, da so to gromozanske divji in krvoločni pesjani, ki da so še hujši kaor Turki. Takka grožnja po njegovem mnenju seveda mora temeljito zaleči.

Razen teh pa seveda srečate tako še nešteto drugih ljudi, ki jih ljudska dobrotljivost vsak dan lepo nasiti in poskrbi vsaj za najpotrebnejše.

so z največjim odobravanjem pozdravili zaščito najbližjih ljubljanskih gozdov ter ustanovitve narodnega parka na tem 342 ha velikem zemljišču. Iz teh vrst je izšla tudi pobuda, da bi ogradili najprimernejši kos narodnega parka takoj nad Tivoliem in čim prej spustil vanj ernice in ernjake, a tudi gosposkega jelena. Zaradi te divjadi, ki se zelo naglo udomači, če je nikdo ne preganja, sicer ograja ni potrebna, pač je pa treba obvarovati in braniti divjad pred brezsrčnimi ljudmi. Neograjani narodni park bo prav mnogo koristil tudi sosednjim loviščem, kar bodoči zakupniki lova že itak sami vedo.

Ker bodo po novem zakonu o lovu lovišča odana za dolgo doba 12 let, bo omogočeno zares racionalno izkoriščanje in bo preprečeno tudi nevarnost iztrebljanja zaščitene divjadi, skoraj onemogočeno bo pa tudi pustošenje lovišč. Pri oddaji bo mestna uprava gotovo tudi pazila, da pridejo mestna lovišča v roke pravih lovcev, ne pa mrharjev.

Zadnja nogometna tekma v Ljubljani

V zadnjem času so povsem drugi dogodki razgibali našo javnost, tako da športniki v zadnjem času sploh niso prišli do svoje besede. — Saj od zadnje ligaške tekme z Gradjanskim ni minilo niti 14 dni in vendar se zdi, da je že davno od tega, tak vrvež dogodkov je bil dosedaj. Počasi prihajamo zopet v redni tok dogodkov in ljubljanski športniki bodo imeli prihodnje nedeljo zopet možnost prisostvovati nogometni tekmi, ki bo zopet za 100 minut pošteno razgibala podžigače.

Za zaključek letošnje nogometne sezone imamo v Ljubljani belgajsko Jugoslavijo — torej klub, ki je danes na drugem mestu prvenstvene tabele in ki bi edini znal resno ogroziti BSK-u prvo mesto. Jugoslavija je dobro in solidno moštvo, ki si je znalo v teku letošnjih dvanaestih tekem priboriti lep položaj med ostalimi klubi, ne tolklo z kakimi presenetljivo visokimi rezultati, ampak z zanesljivo in uporno vztrajnostjo. Letos pa beležijo »belgajski rdeči« nekatere prav lepe uspehe. Zmaga nad Gradjanskim in neodločen rezultat z BSK-om najjasnejše potrjujejo solidno znanje tega moštva. Jugoslavija prihaja v Ljubljano z zavestjo, da bo morala zaigrati odlično, aka bo hotela v Ljubljani zmagati. Jugoslavija bo pa to hotela za vsako ceno, kajti dve izgubljeni točki ne pomenita samo izgubiti drugo mesto, ampak pomeni pasti na 4. mesto, odkoder bo težko prehiteti Hajduka in zagrebški Gradjanski. Za Jugoslavijo bi bila torej zmaga v Ljubljani nad vse pomembna in zato bodo tudi brez dvoma igralci poizkusili vse, da zmaga. Toda ljubljanski igrišče je nevarno. Spotaknil se je Gradjanski in spodrsnilo je Hašku. Vemo dobro, da naši fantje teh 14 dni niso počivali, ampak da so ves čas pridno trenirali in delali, čeprav smo že v drugi polovici decembra. Vreme je še vedno kar milo in sneg začuda dolgo časa čaka, kot da bi prav hotel, da bi še zadnjo tekmo v Ljubljani naši fantje odigrali na dobrem igrišču. Ljubljana svojega moštva tudi za to tekmo ne bo menjavala in bo nastopila v isti postavi kot proti Gradjanskemu, morda bo — kakor slišimo — le ena oseba izprememba. Za zaključek letošnje sezone se je vendar enkrat posrečilo moštvo stabilizirati in sicer v postavi, ki je prav dobra. Nedeljsko srečanje bo torej zadnji, toda ne najneznanimivejši športni dogodek.

Nogometna zveza je za to srečanje določila za sodnika Zagrebčana Bažanta.

Druge nogometne tekme pa bodo sodili: V Beogradu: Bask—Sparta g. Nenковиč. — Jedinstvo—Gradjanski (Z.) g. Rakić.

V Sarajevu: Slavija—BSK g. Podupski. V Zagrebu: Hašk—Slavija g. Mlinarič. V Skoplju: Gradjanski—Hajduk.

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Kraj	Barometer sko stanje	Temperatura v C		Relativna vlaga v %	Veter (smer, jakost)	Padavine	
		noč	dan			m/m	vrsta
Ljubljana	767.5	11.2	6.0	91	10 NE ₁	—	—
Maribor	763.6	4.7	2.0	90	10 SW ₁	—	—
Zagreb	766.8	8.0	6.0	90	5 NE ₂	—	—
Belgrad	768.0	8.0	1.0	90	2 E ₁	—	—
Sarajevo	771.2	2.0	2.0	80	10 0	—	—
Vis	767.0	9.0	7.0	90	10 SE ₂	—	—
Split	767.0	14.0	10.0	70	8 NE ₁	—	—
Kumbar	766.0	14.0	7.0	80	5 NE ₂	—	—
Rab	766.5	13.0	11.0	90	10 0	—	—
Dubrovnik	764.0	16.0	5.0	90	4 NE ₃	—	—

Vremenska napoved: Oblačno vreme s padavinami. — Splošne pripombe o poteku vremena v Ljubljani od večerj do danes: iz noči do 8.40 je bilo popolnoma oblačno. Ob 8.45 se je oblačnost nekoliko pretrgala in je skozi oblake večkrat za kratko doba posijalo sonce. Ves dan se je oblačnost naglo spreminjala, vendar pa je prevladovalo oblačno vreme. Zvečer in ponoči je bilo oblačno.

Koledar

Danes, četrtek, 15. decembra: Kristina. Petek, 16. decembra: Evzebij.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrševa c. 43; mr. Trnkocij, Mestni trg 4; mr. Ustar, Šelenburgova ul. 7.

Pevski zbor Glasbene Matice: Ženski zbor ima drevi vajo ob pol 8; mešani zbor ob 20. — Odbor.

Na interni produkciji državnega konservatorija v petek, 16. decembra ob 17. uri, ki bo v Hubadovi dvorani GM v Vegovi ulici, in ki bo v proslavo 60. rojstnega dne skladatelja Antona Lajovca, nastopijo gojenci slovenskega oddelka, in sicer: J. Lipušček, Lj. Polajnar, L. Rakovec, V. Heybal in D. Ročnik. Pri klavirju pa K. Ogrin, H. Seifert, B. Adamič in S. Hubad. Programi, ki veljajo obenem kot vstopnica k produkciji, se dobe v knjižarni GM.

Pri produkciji v proslavo 20-letnice Jugoslavije v ponedeljek, 19. decembra ob 18 in en četrti, ki bo v veliki dvorani Filharmonije, nastopijo gojenci: a) iz slovenskega oddelka: Polajnar, Rakovec, Heybal, Ivančič, Korentan; b) iz klavirskega oddelka: Osana, Krulje, Logar, Adamič; c) iz violinskega oddelka Burger in iz oddelka za čelo Jeraj. Nastopi tudi godalni orkester in zborovska šola drž. konservatorija. Natančen spored produkcije javimo pravočasno.

Ustanova dr. Franceta Košmerljja, odvetnika in univerzitetnega profesorja v Chikagu, za gimnazije in učence Tehniške srednje šole (višji oddelki), je razpisana. Natančni pogoji so razvidni iz razpisa na mestni deski in na deskah v večjih šolskih poslopij.

Filozofsko društvo v Ljubljani bo priredilo v soboto 17. decembra ob 18 v mineraloški predavalnici na univerzi svoje tretje predavanje o temi: »Psihologija kot empirična veda«. Predaval bo znani eksperimentalni psiholog zagrebške univerze dr. Ramin Bujas. K temu važnemu predavanju vabi odbor vse, ki se želijo seznaniti s pravim bistvom, namenom in tudi z osnovnimi uspehi modernega psihološkega dela. Vstop prost.

Franciškanska prosveta M. O. v Ljubljani priredi v nedeljo 18. decembra ob 5 popoldne v franciškanski dvorani »Božični večer« e pestrin sporedom. Na programu je med drugim pravljica v štirih slikah s prologom in epilogom »Kraljevič dvorinorček« v režiji Milana Skrbinske in bo božični prizorček »Čudezna cvetka« v režiji Slavice Vencajzove. Vstopnice od 4 do 10 din in v pisarni »Pax et bonum« v franciškanskem prehodu. Člani popust. Otroci do šestega leta v spremstvu staršev vstopnine prosti.

Razstava G. A. Kos, Maleš, Gorše v Jakopičevem paviljonu je obiskalo že prav lepo število poznavalcev in ljubiteljev umetnosti. Ker bo ta, res kvaliteta razstava odprta le še do božičnih praznikov, priporočamo vsakomur, da si jo čimprej ogleda.

Dne 4. decembra t. l. je bila pri pošti Sv. Barbare pri Mariboru uvedena brzajavna in telefonska služba. — Direkcija pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani.

Ljubljanski gledališče

Drama. — Začetek ob 20.

Četrtek, 14. decembra: »Brezov gajc, Red Četrtek. Petek, 16. decembra ob 15: »Potopljeni svet«. Dijaška predstava. Globoko znižane cene od 14 dinarjev navzdol.

Sobota, 17. decembra: »Dobruža 1916«. Red B. Nedelja, 18. decembra ob 15: »Brezov gajc. Izven. Znižane cene. 20 din. Ob 20: »Žene na Niskavoturi«. Izven. 20 din.

Opera. — Začetek ob 20.

Četrtek, 15. decembra: »Roxcy«. Red A. Petek, 16. decembra: Zaprti. Sobota, 17. decembra: »Kaplje za ljubezen«. Goslovanje tenorista Christy Solarija, Red A. Nedelja, 18. decembra ob 15: »Roxcy«. Izven. Ob 20: »Glocondac. Goslovanje gdne. Vere Mandičeve Izven.

Opozorilo splavarjem na Sav.

Pri popravilih mostu za cesto čez Savo pri Zagrebu zabijajo sedaj med odprtinami mosta pilote za montažni brod. Zaradi tega so odprtine mosta med kamenitimi stebri-oporniki zatrpali deloma s piloti in z napravami za zabijanje pilotov. Plovne odprtine mosta so poleg tega še za splave nevarne takrat, kadar vodostaj Save kaže pod ničlo merila. V tem primeru gledajo iz vode tudi ostanki stare pilotaže, ki je bila požgana, potem ko je bil most dograjen. Zaradi tega pa je splavarjenje pod mostom sedaj precej nevarno. Da se prepreči nesreče, je 500 m od mosta proti toku postavljena rdečo-bela plošča, ki opozarja splavarje, da naj zlasti pri nizkem vodnem stanju ustavijo splav. V vseh primerih, v katerih kaže vodostaj vodno stanje pod ničlo, pa je brez-pogojno potrebno, da splavarji ustavijo splav in da se osebno prepričajo, kakšne so razmere pri savskem mostu, in kako bo mogoče ravnati s splavom, da bo splaval brez nesreče naprej. Poleg tega je približno 30 m nad mostom označeno prehodno mesto z dvema na vrvi obešenima rdečinu in belima znakoma. Le med tema znakoma je možen prehod za splave.

Mesto, kjer zaseda vseameriška konferenca

Lima se v 400 letih ni skoro nič spremenila

V peruanskem mestu Lima te dni zaseda vseameriška konferenca. Kaj se bodo na tej konferenci pomenili in kaj sklenili, s tem naj se bavijo tisti, ki jih v prvi vrsti zanimajo politična vprašanja, katerimi se bavijo politični zastopniki posameznih ameriških držav. Mi se hočemo v naslednjih vrsticah pozanimati le za to, kakšno je prav za prav to južnoameriško mesto, ki se ga je prijel ime »mesto razvajenih otrok«.

V Južni Ameriki so mesta najrazličnejših vrst: nekaj je takšnih, kot na primer Newyork. Med te bi lahko prištevati Buenos Aires v Argentini, Rio de Janeiro v Braziliji in nekatera druga. Potem so nekaka »srednje velika mesta«, kakor Santiago de Chile, Valparaiso. In med drugimi bi lahko omenili še »tišja« kolonialna mesta, med katere spada tudi glavno mesto Peru-a Lima. Morda je slog, v katerem je zgrajeno to mesto, najbolj prijeten od vseh mest Južne Amerike. Mesto se je prej imenovalo »Mesto kraljev«. Tudi danes je glavno mesto Peru-a še vedno bolj pravo središnje mesto, kakor pa katerakoli druga prestolnica. Za Peruance, ki žive daleč proč od tega mesta, pomeni to mesto nekako isto, kot na pr. za Italijane Neapelj. Kakor pravijo Italijani, da radi umro, samo da enkrat vidijo Neapelj, tako si Peruanci žele vsaj enkrat v življenju videti Limo. Toda čeprav je dežela sama na sebi bogata, vendar podeželski ljudje največkrat nimajo toliko sredstev, da bi si privoščili potovanje v »zlato« Limo. Bolj srečni pa so seveda tisti, ki so na primer lastniki kakšnih večjih ali vsaj manjših rudnikov, ali pa jim je bila drugače usoda bolj naklonjena. Ti prihajajo skoro vsako leto vsaj enkrat v Lima, vodstvo svojega obrata pa poverijo za ta čas svojim zastopnikom.

Konec romantike

Mesto ni ravno zgrajeno po najmodernejšem načinu. Ulice so še vedno precej ozke, malo priprave za sodobni promet in vrvež, kakršnega na primer vidimo v Newyorku, Londonu, Parizu itd. Najnovejša trgovina so še vedno po veliki večini enonadstropne. Odstranili so le prejšnje male, okrog in okrog dobro zadelane romantične balkonce, s katerih so svoj čas metale svoje poglede na svoje kavalirje lepe senjorite, prav kakor na Španskem. Mestna uprava pa je tudi tej romantiki naredila konec s tem, da je počasi odstranila s hiš te zapeljive balkonce, ženske pa na ta način prisilila, da so se oprile tudi drugega posla in ne samo gledanja z balkona. Ostala so nedotaknjena samo nekatera zgodovinsko važna poslopja. Neko nadomestilo za to zabavo pa so v Limi imena posameznih ulic. Danes se imenujejo te ulice čisto drugače, kakor pa so se imenovala prej. Če hodiš po ulicah Lime, vidiš na primer tele napise: »Oslavska ulica«, »Matja ulica«, »Paeja pot«, »Mišja steza« in podobno. Neka ulica ima celo tale napise: »Mata judios«, kar bi se po naše reklo »Smrt Judom«. Morda pa bi rajši etanovali v »Ulici sedmih smrtnih grehov«, ali pa v »Ulici sedmih brizgalne«.

Čisto drugače, ne več tako zabavno, pa je v indijanskem delu mesta Lima. To je že nekako predmestje. Je vse bolj umazano, kakor pa v pravem mestu samem, čeprav tudi tu ni vse ravno preveč lepo in čedno. Med Indijanci vlada tudi precejšnja revščina. Socialno so bili vsaj do zdaj Indijanci zelo zapostavljeni. Sedanji predsednik

države Peru, Benavides, pa se na vso moč prizadeva, da bi odpravil te prevelike socialne razlike. V okolici Lime pa so skoro povsod zelo enažna delavska naselja, precej podobna tistim, ki jih vidimo v Evropi. Morda bi celo lahko rekli, da delavci tu boljše stanujejo in živijo kot pri nas. Tudi to je v veliki meri zasloga sedanje vlade.

Preteklost mesta Lima

Je precej pisana. Svoje romantično ime »Mesto kraljev« ima od tistega časa, ko je bil to sedež španskega podkralja. Tudi to ime so rabili sprva samo v pisani besedi. Sedanje ime Lima izhaja iz indijanskega Rimas, kakor se je imenovala tamkajšnja reka. Beseda sama pomeni »šumenje«. Mesto je bilo ustanovljeno v prvi polovici 16. stoletja, le nekaj let pozneje, ko so prišli v te kraje Španci. Vsa javna poslopja, ki jih vidimo tu še danes, so bila zgrajena že v tedanji dobi. Lima se ves čas do danes ni prav nič razširila in ima še vedno tisti obseg, kakor konec 16. stoletja. Pozneje, do južnoameriških osvobodilnih bojev, ki so se v Peru začeli nekoliko pozneje kot v drugih pokrajinah, je bila Lima najglavnejše trgovsko središče za vso zahodno Južno Ameriko, da celo za Japonsko in Kitajsko. Mesto je bilo tedaj podobno skozi vse leto velikemu sejmišču, nekakemu mednarodnemu velesejmu, kakršne prirejajo danes po raznih prestolnicah. Prihajale so cele karavane od Cordilieres in iz notranjosti one pokrajine, o kateri je šel po svetu glas, da je »zlata dežela«. V pristanišču Callao so se dan za dnem ustavljale številne tuje

Raznašalec časopisov v Londonu pri svojem poslu. Dal si je zgraditi tako visoko kolo, da mu ni treba hoditi v prvo nadstropje.

ladje, ki so dovažale najrazličnejše blago na ta svetovni trg, od tistega, ki so ga dobili od drugih z drugim blagom. V prvi vrsti so prihajale v poštev drage kovine. Že takrat so prevažali to bogastvo preko Paname!

Ni čudno, da se je v tisti dobi začela hitro razvijati tudi raznovrstna industrija. Prihajali so iz Evrope najrazličnejši obrtniki, ki v Limi in sploh v Peru-u niso slabo našli. Nagrajali so si velikansko premoženje. V 17. stoletju je vladalo v tej deželi veliko razkošje, predvsem glede obleke. Vse razkošje, ki je bilo tedaj prepovedano v Španiji, je našlo hvaležna tla ravno v tej španski koloniji. Kdor ni imel sto tisoč ducatov, ni veljal za bogatega človeka. Za reveža so smatrali vsakogar, ki ni imel več kot 20 tisoč ducatov. Premoženje pa je obstajalo po večini v posestvih, sadovnjakih, vinogradih, rudniških podjetjih, sladkornih tovarnah, predelnicah, živinoreji, rentah, sužnjih, draguljih itd. Pravijo, da so tedaj plačevali sužnje-črnce tudi po 12 tisoč ducatov, kar je za tedanje čase pomenilo na vsak način ogromno vsoto.

Ženske kot muslimanke

Lima pa je tedaj zaslovela po vsem svetu tudi po izredni lepoti in elegantnosti žensk. Tedaj so

Zakaj zahtevajo Italijani Tunis

„Italijani so sposobni za vse, Francozi pa morajo za vsako stvar najemati“

Ko so zadnjič po govoru italijanskega zunanjega ministra grafa Ciana v italijanski narodni skupščini priredili navdušene manifestacije ter zahtevali Nico, Korkizo in Tunis nazaj, se je vse tako zdelo, kakor da stojimo pred prav podobnim dogodkom, kakor takrat, ko je Nemčija zahtevala, da se priključijo k njej sudske nemške pokrajine. Tedaj je dobila Nemčija veliko oporo v Italiji. Ta Mussolinijeva podpora je bila izraz italijanske hvalečnosti, da se je Nemčija zavzela za Italijo v trenutku, ko so bile za časa abesinske vojne sklenjene sankcije proti njej. In zdaj po vzklikih »Tunis, Korkiza, Sardinija!« se je zdelo, da bo Italija zasledila te pokrajine s pomočjo diplomatske podpore Nemčije. Toda, to bi se gotovo zgodilo mnogo težje, kakor pa s Čehoslovako, kajti Italija mora računati, da Francija ni Čehoslovaška, poleg pa Italija nima toliko pravice do omenjenih francoskih pokrajin, kakor pa jih je morda imela Nemčija do sudske pokrajine. Italijani utemeljujejo to svojo zahtevo po Tunisu s tem, da vendar živi v Tunisu mnog več Italijanov kot Francozov.

Italijanski časopis »Giornale d'Italia« objavlja članek, v katerem podaja točno število Italijanov, ki žive v Tunis. Pravi, da je vprašanje prebivalstva v Tunis eden glavnih razlogov nesporazuma med Francijo in Italijo. List ugotavlja, da statistični podatki Francije, ki se nanašajo na evropsko prebivalstvo v Tunis, niso točni ter teže za tem, da bi zmanjšali pomen italijanskega prebivalstva v teh krajih. List naglašja, da je italijansko prebivalstvo v Tunis mnogoštevilnejše kot francosko, čeprav uradni francoski statistični podatki niso točni. Omenjeni list odločno zavrača francoske statistične podatke glede prebivalstva v Tunis, nato pa pravi, da je znana stvar, da se Francozi ne morejo prilagoditi v teh krajih ter da morajo povsod najemati za raznovrstna dela črnce in tamkajšnje domačine. Na drugi strani pa je znano, da je Italijan, ki živi v tujini, sposoben za vsako-

ženske iz Lime imele prav podobno navado, kakor še danes muslimanke. Hodile so na ulico z zakritim obrazom. Takšne zakrinkane ženske so se imenovala »Tapadas«. Ženske pa so tedaj imele veliko besedo. Povečini vselej je bilo odločno tisto, kar so rekly ženske, moški pa so jih morali ubogati. Tudi bolj duhovite so bile, pravijo. Toda zdi se, da mnogo koristnega niso ustvarile.

Lima je morala za tem kmalu občutiti silovit potres, ki je v vsem javnem življenju zapustil žalostne posledice. Opomogla se je šele po končanih osvobodilnih bojih 1825, toda le za kratko dobo. Začele so se državljanske vojne, ki so tudi zapustile hude posledice. Najhujšo dobo je preživljala ta dežela, ko je v osemdesetih letih izgubila takoj imenovano »tihomorsko vojno« z državo Chile. Te rane so se počasi začele celiti v sedanjem stoletju. Mesto Lima sicer dobiva le nekoliko drugačnega lica glede življenja, ki vlada v njej, vendar se dihi preteklosti, ki jo je živela, še vedno čuti. Tiste preteklosti, ki je Limi dala ime »mesto razvajenih otrok«.

Zahtevajte povsod naš list!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Cetrtek, 15. decembra: 12 Vesele solistične točke (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Salonski kvartet — 14. Napovedi — 18. Pester spored Radijskega orkestra — 18.40 Slovenska za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarik) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Deset minut zabave — 20. Harmoniko igra g. Rudolf Piliš — 20.45 Skladbe Saše Santla, igra Radijski orkester — 22. Napovedi, poročila — 23.15 Citraski dueti (gg. Vilko Skok in Ivan Kosi).

Drugi programi

Cetrtek, 15. decembra: Belgrad: 20. Narodna pesmi. 20.30 Klavir. 21. Operni odlomki — Zagreb: 20. Belgrad, 21. Angleška glasba, 22.20 Plesna glasba — Sofija: 19. Ork. koncert, 19.30 Klavir, 20. Vok. koncert, 20.35 Plošče — Varšava: 19. Zab. koncert, 21. Igra, 22. Plošče, 23.05 Poljska glasba — Budimpešta: 19.50 Igra, 21.30 Ciganski orkester, 22.45 Ork. koncert — Dunaj: 20.10 Igra, 21. Starejša ples. glasba, 22.30 Narodna in zab. glasba — Kijev: 20.10 Operna glasba — Bratislava: 20.10 Bizetova opera »Carmen« — Lipsko: 20.10 Bachove skladbe — Köln: 20.10 Sest. muzikantov na 18 instrumentih — Berolinster: 19.40 Mozartov koncert — Strassbourg: 21.30 Verdijeva opera »Traviata«.

Okraj Logatec

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ Gabrovšek	dr. Lončar	Maček Tavčar	Skupaj	Ljotič Bavdek
1. Begunje	498	374	293	39	41	80	1
2. Bloke (2)	814	559	484	73	2	75	—
3. Cerknica (2)	913	649	427	81	141	222	—
4. Dol. Logatec	554	413	289	1	122	123	1
5. Gor. Logatec	354	264	157	1	105	106	1
6. Hotedrška	216	169	105	8	56	64	—
7. Planina	390	286	192	35	59	94	—
8. Rakek	671	556	401	4	149	153	2
9. Rovte	488	414	402	—	12	12	—
10. Stari trg (3)	1315	887	528	338	21	359	—
11. Sv. Vid	295	240	145	13	82	95	—
12. Žiri (2)	803	535	434	17	84	101	—
Skupno:	7311	5346	3847	610	874	1484	5

Okraj Črnomelj

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ dr. Koce	Koren	Maček Malešič	Skupaj	Ljotič Vilhar
1. Adlešiči	354	304	155	147	2	149	—
2. Črnomelj-mesto	381	326	237	74	15	89	—
3. Črnomelj-okolica (2)	899	662	292	369	1	370	—
4. Dragatuš	445	335	172	161	2	163	—
5. Gradac	691	547	218	308	21	329	—
6. Metlika-mesto	378	283	153	16	114	130	—
7. Metlika-okolica (3)	1070	748	579	125	44	169	—
8. Radatoviči	520	337	186	100	51	151	—
9. Semič (2)	837	561	396	147	18	163	—
10. Stari trg	451	352	198	152	1	153	1
11. Vinica (2)	763	461	300	151	10	161	—
Skupno:	6789	5016	2886	1750	279	2029	1

Hervey Allen:

Antonio Adverso, cesarjev pustolovec

149

Za vse to se je moral zahvaliti Bogu. Bilo mu je jasno, da se je končno vendarle pretotkel v brezskrbno višavje zrele življenjske sredine. To višavje se je razprostiralo od njega prav do daljnega obzorja. Ves srečen je bil na visoki planoti Futa-Jaluna in v Amahovi hiši, ki je bilo sama nepričakovana gostoljubnost, samo zaupanje in sama ljubezen. Nenadoma je našel v tej hiši ne samo samega sebe, temveč svojega brata in svojo družino. Imel je celo svojega konja in psa. Še nikoli ni doživel zvestobe in vdanosti pri živalih, niti je ni slutil. Vse indijsko zlato mu ne bi moglo tega odtehati. Nic drugega mu ni manjkalo, kot žena in otroci. Amah mu je to večkrat smeje povedal.

Vsemu temu pa je nenadoma naredil konec Juan s svojim nepričakovanim prihodom. Nekega dne, ko je bil v pogorju na lovu, je izvolal Antonia in mu prinesel najbolj čudne vesti iz Gallegovine. Antonio je le dvakrat, odkar je odšel v gore, slišal kaj o Gallegovini. Bilo je to: »Vse kot običajno in »V redu«. Tako mu je v suhem slogu sporočil Ferdinand. Toda takrat je imelo njegovo pisanje čisto drugo izraz.

»Fortuna« je spet priplula in čakala na tovor. Med Donom Ruizom in Ferdinandom so nastala trenja, ki so bila po pisanju sodeč precej ostra. Še med temi prepripi pa se je nenadoma pojavila angleška ladja »Einhorn« na reki Rio Pongo in začela ogrožati s svojimi topovi reko pod Gallegovino. Angleški ladji je poveljeval neki bradat odločni gospod, ki se je pisal Bittern. Ta gospod je zatrejal, da je prišel sem zato, da bo gospoda Adversa popeljal nazaj v Italijo. Dejal je, da ne bo pustil nikomur odjadrati ali pa odpluti, preden ne bo videl tega gospoda Adversa, kateremu je po njegovem zatrjevanju pripadala tudi »Einhorn«.

Na vse to se Antonio ni mogel drugega kot smejati. Don Ruiz in Ferdinand — in njima nasproti neizprosni kapitan Bittern, — to se mu je zdelo kot komedija. Toda smeh mu je zdrknil raz obraz, ko je bral dalje.

Ferdinando je smatral za umestno, da končno iz varne daljave poda svojemu šefu v kratkih potezih zgodbo brata Francoisa. Tovor otrok se je mogel vnovičiti za precejšen denar. Ferdinand se je v pismu zelo potrudil, da bi to točko posebno poudaril.

»In potem, gospod,« je pisal Antoniu, »je vendarle najboljše, da se patra enkrat za vselej znebimo iz Gallegovine. Kot čujem, je poskušal, da bi se spet vgnezdil tam neke ob izvirkih Rio Ponga. To je povzročilo med obalnimi rodovi precejšnje nemire, kajti njihovi sužnji stalno beže in se zatekajo v njegovo naselbino.

In ta nevarnost je potem, ko ste vi odšli, povzročila, da so se naši posli hudo poslabšali. Nedavno je bilo veliko zborovanje obalnih rodov, nakar so po brezskrajnem bobnanju in čarovnijah večerj odinili proti notranjosti. Mislim, da to za patra Francoisa ne pomeni nič dobrega. Mi mu kajpak ne želimo nič hudega, vendar sem smatral za umestno, da se v stvar ne vmešavam. Mnombibis, o katerem ste vi prav gotovo že slišali, je njegov sovražnik. Mi moramo biti čuječni, kajti na povratku jih lahko popade bojna strast ter napadejo našo naselbino od kopne strani. Potem bi bili mi stisnjeni med te zlodje in med Ocean, ki ga pa zapira Anglež. Pridite domov, gospod Adverso, mi smo v hudi stiski...«

Antonio je pismo s kletvijo vrgel na tla in se zazrl. Juanove oči so bile uprte vanj.

»Juan,« je rekel, »tega sem jaz kriv. Predolgo sem ostal zdoma. Vem...«

»Da, da,« je odgovoril Juan in ga očitjuče pogledal. »Tokrat sem prišel sam, da se lahko prepričam, če boste dobili resnično poročilo. Še mnogo huje je, kakor si mislite. Ta Ferdinand je prava zver. Svoje lastne otroke bi prodal. On in njegova sestra! Ta je psica, ki ji ni para. — Chicha, Chicha! — tako se sliši skozi ves dan, a zgoraj v hiši se ne sliši nič drugega kot sikanje biča. Oprostite mi, gospod, vse to je resnica. Prišel sem, da vam bom vse to povedal in da vam bom izročil pisma kapitana Matanze. Brez dona Ruiza bi nam predla prekleto slaba. Jaz sam sem že več kot mesec stanoval na Fortuni. Če je vaš Ferdinand pijan, potem mu je nož strašno všeč. Ce ste mož, gospod, potem pojdit takoj domov. Brat Francois pa mi je spetoma tole izročil za vas. Našel sem ga. Iz njegovih rok sem sprejel sveto obhajilo. Zdrav je, toda...«

»Kaj, videl si ga!« je zavpil Antonio. »Daj sem!« Odvil je majhen zvitek. Na strani, ki je bila iztrgana iz mašne knjižice, so bile napisane s temno rastlinsko snovjo komaj čitljive sledeče besede: »Mojemu prijatelju, za božjo voljo in — zavoljo miru njegove duše! Kličem v zadnji...«

Konec stavka se je čisto razlil, da ga ni bilo mogoče prebrati. Toda vsebina besed se je vtisnila v Antonievo možgane, kot da bi eksplodiralo.

»Kaj bi mogel jahati, Juan, kljub tej dolgi vožnji?« Antonio je prikimal in stopil proti Amahovemu ognju. V njegovem koraku in na licu je bilo nekaj, kar je vzbudilo Amahovo pozornost.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal. »Moj brat,« je rekel Antonio, »božja roka je padla name. Moram od tod.«

»Za božjo voljo,« je zavpil Amah, »pa vendar ne smeš potovati sam!«

»Ne, daj mi ljudi in konje, moj prijatelj, moram jutri na lov, toda tja doli v gozd na zasledovalce nekega svetega moža.« »Potem naj bo Allah s teboj,« je dejal Amah in zapiskal. V petih minutah je bilo dvajset mož z orožjem v roki in s svojimi konji pripravljenih. Nestropno so čakali spodaj ob ognju na svojega vodnika. Bili so ponočni roparskih pohodov že navajani. Pripeljali so tudi Antonieva konja.

Amah se je nenadoma dvignil in položil svoji roki na njegove rame.

»Moj brat, sedem mesecev sva skupaj jedla sol in okušala iste jedi.«

»Allah naj te poplača za to, Amah, dragi prijatelj,« je rekel Antonio. »Okus tvoje kruha in soli je bil sladek.«

»Oh, kar nekam se mi zdi, da te ne bom nikdar več videl,« je rekel Amah. »Naj blesk Allahovega obličja vedno sveti po tvojih sledovih.« Dvignil je svoji roki visoko čez glavo. Zdelo se je, kakor da ta prisegajoča kretnja izžareva neko posebno moč, ko je obrnil proti njemu svoji dlani in mu dal svoj blagoslov. Oboroženi možje pa so takrat zakričali.

»Počakaj,« je dejal Amah, »še nekaj je, kar naj gre s teboj.« Nato je okleval, kakor da bi se hotel premisliti. »Moje prijateljstvo bōdi s teboj,« je končno dejal.

»Zdravstvuj!« sta si dejala istočasno oba in se zasmejala. Antonio je zajahal.

»Pojdite,« je zaklical Amah. Zdrveli so čez travnato ravan, da jim je nočni veter bril okrog ušes. Mala tropa se je držala skupaj in dirjala.

Amah jih je videl, kako so leteli preko sive planjave valovitega travnika kot majhen bleščeč se oblak, ki se je dvignil proti mesecu. Nato je dal neko znamenje. »Simba pojdi!«

Ko so se prvokrat zaustavili, da bi nakrmili konje, je nenadoma prišel k Antoniu mogočnega doga, s katero je nekaj časa hodil na lov. Pridrvela je predenj in se vlegla k njegovim nogam. Vedel je, da je bilo to Amahovo darilo v slovo, kajti Amah je svoje hrambe pše ljubil bolj, kot svoje zlato. Amahovo prijateljstvo ga je spremljalo, kakor mu je ob slovesu dejal.

V nekaj trenutkih so bili spet na sedlih in brzeli preko valovitih gorških pušav. Pred njimi je bilo le obzorje in od časa do časa nekaj skupin dreves, ki so jim služile kot kazipot. Sence antilop in šakalov se bežale pred njimi. Drveli so naglo, spet počivali in odirjali naprej.